

er fyldestgjørende — kunde afhjælpe Noget, og hvorledes den i det Hele virkede. Men efter at Sagen nu er kommen frem, er det en Selvfølge, at jeg fuldkommen deler de Anskuelser, jeg tidligere har havt og udtalt. Naar der har været talt om Kirkens Reengjørelse, saa gad jeg nok vide, om enten Skolelæreren, eller hvem det nu er, som har at gjøre Kirken reen, i det Sogn, hvor Folkene høre hjemme, eller i det Sogn, hvor de reise hen, er meest forpligtet til det, det kommer omtrent ud paa Et, medens jeg dog troer, at Reglen nærmest maa være den, at Reenholdelsen maa skee fra det Sogn, hvor Vedkommende boe og svare deres Tiende til Kirken; kan der overhovedet være Tale om en naturlig Ret til nogen Kirke, maa den komme til Anvendelse for dem, der boe i Sognet, hvorimod Benyttelsen af et andet Sogns Kirke aldrig bliver Andet end en Naadesag. Jeg kender meget godt det Tilfælde, da det ligger mig meget nær, som en æret Rigsdagsmand har omtalt, og hvor den Foranstaltning var truffen, at Vedkommende maatte vente med at gaae ind i Kirkestolene, indtil Sognets egne Beboere vare gaaede ind; jeg kan ikke finde det Andet end at være fuldkommen i sin Orden, jeg kan ikke sijnne Andet, end at det er rigtigt, at Beboerne i Sognet maae kunne sige til dem, der ere fra et andet Sogn: De maae vente, indtil vi have faaet Plads i Kirken, men paa den anden Side maa jeg ligesaa bestemt udtale, at hvis jeg f. Ex. havde sølt Drang til at løse Sognebaandet og søge en anden Præst, vilde det gjøre mig ondt, hvis Kirken i det Sogn, hvor jeg boede, derved skulde gjøres mig fremmed, eller jeg ligesom skulde vises bort fra den Plads, hvor mine Kjære hvile. Man maa jo ogsaa erindre, at det kun er til enkelte Tider, at Folk føle Drang til at løse Sognebaandet, og at man saaledes maa forudsætte, at det naturlige Forhold vender snart tilbage, og naar der derfor skal være Tale om nogen Ret, mener jeg rigtignok, at Sognekirken er det naturlige Sted, hvor de Vedkommende have Ret til at komme. Naar der dernæst er blevet hentydet til, at Loven om Sognebaandets Løsning havde ordnet Forholdet saaledes, at Vedkommende til Nød kunde hjælpe sig igjennem med det, saa

kan jeg ikke finde det rigtigt at betragte Sagen fra den Side. Hvorfor skulle de Folk, som have seet sig i den Nødvendighed at løse Sognebaandet, lilles indenfor saa snævre Grændser, at de kun igjennem et Tryk naae deres Hensigt, hvorfor skulle de ikke have den Ret, som hver anden Statsborger har, hvorfor skulle de ikke have Lov til at benytte Kirken i det Sogn, til hvilken de svare deres Afgifter? Den ærede Minister kom, som han sagde, med sine Stikord og talte om, at Præsten vilde komme til at forsømme sit egentlige Kald; men i Lovudkastet staaer jo kun, at de Medlemmer af Folkekirken, der have løst Sognebaandet, skulle have Ret til o. s. v.; jeg kan være enig med ham i, at der kan gives Tilfælde, hvor det vil være umuligt for den Præst, til hvem Vedkommende have henvendt sig, at opfylde deres Ønske; jeg troer ogsaa, at vedkommende Præster meget godt vide, at de ikke altid kunne opfylde saadanne Ønsker, og der kan saaledes her ikke være Spørgsmaal om, at den Frihed, hvorom der her er Tale, skal gives af Hensyn til Præsternes Ønske. Her er kun Tale om Menighedens medlemmerne, der er slet ikke Tale om, hvad Præsterne ønske eller ikke ønske; de ønske naturligtviis helst, at Vedkommende skal komme til dem i deres egen Sognekirke, og Andet kan man ikke vente af dem, thi de ere jo Mennesker som alle Andre; men der gives uægtelig Tilfælde — og det skulde jeg ønske blev tilstrækkelig klart for den ærede Minister — hvor det er og maa være paatrængende nødvendigt, at Vedkommende kunne faae de kirkelige Handlinger udførte i den Kirke, hvortil de høre, navnlig naar de have langt til den Præst, de have sluttet sig til. Jeg skal derfor meget anbefale Lovforslaget, da det nu engang er kommet frem.

J. N. Hansen: Den ærede første Taleer i nærværende Sag, Rigsdagsmanden for Odense Amts 1ste Valgfreds (Taber), har allerede faaet Svar fra forskjellige af de senere Taleere, saa at jeg kun skal gjøre et Par Bemærkninger med Hensyn til Udtalelser, der kom fra ham. Han yttrede sig nemlig, som om Forslaget gif ud paa at indrømme den omhandlede Frihed for alle Borgere i Landet,